

נוסח מטעם יו"ר ועדת החוקה לקראת דיון ביום 22.7.25 –

הכנה לקריאה ראשונה של הצעת חוק העמותות (תיקון – תרומה מישות מדינית זרה), התשפ"ה–2024, פ/5222/25 של חה"כ אריאל קלנר

בחודש מאי האחרון החלה ועדת החוקה את דיוניה בהכנת הצעת החוק שבכותרת לקריאה הראשונה. לקראת הדיון הבא, ועל דעת יוזם הצעת החוק, מובא להלן נוסח מעודכן מטעם יו"ר הוועדה.

הצעת חוק העמותות (תיקון – תרומה מישות מדינית זרה), התשפ"ה–2024*

תיקון סעיף 36א 1. בחוק העמותות, התש"ס–1980¹ (להלן – החוק העיקרי), בסעיף 36א, בסופו יבוא:

"(ד) עמותה שציננה בדוח הכספי לפי סעיף 36 כי קיבלה תרומות כאמור בסעיף קטן (ב)(1) מישות מדינית זרה בסך מצטבר העולה על _____, תצרך לדוח הכספי הודעה בה תצהיר כי למשך שלוש שנים ממועד הגשת ההודעה, לא תעשה מעשה מהמעשים הבאים:

לדיון:
מה יהיה סכום התרומות?
כמו כן, האם לקבוע כי שיעור התרומות מישות מדינית זרה צריך לעמוד על אחוז מסוים ממחזור העמותה.

(1) מעשה האסור על סוגים של עובדים או נושאי משרות בשירות המדינה לפי סעיף 1 לחוק שירות המדינה (סיוג פעילות מפלגתית ומגבית כספים), התשי"ט–1959*, בשינויים המחויבים;

***לנוחותכם, להלן נוסח הסעיף האמור:**

1. סיוג פעילות מפלגתית

הממשלה תקבע, בהתייעצות עם ועדת העבודה של הכנסת ובהודעה שתפורסם ברשומות, סוגים של עובדים בשירות המדינה או נושאי משרות בשירות המדינה, שעליהם יחולו איסורים אלה, דרך כלל או לתקופה שתקבע:

- (1) להיות חברים בהנהלה הפעילה של מפלגה או של גוף מדיני;
- (2) לארגן אסיפה פומבית בעלת אופי מדיני, לשבת בשולחן הנשיאות של אסיפה כאמור ולנאום בה;
- (3) להשתתף בהפגנה או בתהלוכה בעלת אופי מדיני;
- (4) להשתתף בתעמולה פומבית, בכתב או בעל-פה, לבחירות לכנסת, או למועצה של רשות מקומית, או לבחירות שעליהן חל חוק הבחירות לגופים ציבוריים, תשי"ד–1954;
- (5) לבקר את המדיניות של משרדיהם, של משרדים אחרים או של הממשלה, במסיבת עיתונאים, בראיון עיתונאי, בנאום במקום פומבי, בשידור, בעתון או בספר.

(2) מעשה ששדלן נדרש להיתר כתנאי לביצועו, לפי פרק י"ב לחוק הכנסת, התשנ"ד–1994* (בסעיף זה – חוק הכנסת), בשינויים המחויבים;

***לנוחותכם, להלן סעיף 66(א) לחוק האמור:**

66. היתר לשדלן

(א) לא יפעל שדלן בכנסת אלא בהיתר מאת הוועדה; האמור יחול גם על ישיבת ועדה של הכנסת המתקיימת מחוץ למשכן הכנסת.

* הצעת חוק מס' פ/5222/25 (מספר פנימי: 2224634); הועברה לוועדה ביום כ"א בשבט התשפ"ה (19 בפברואר 2025).
¹ ס"ח התש"ס, עמ' 210.

(3) מעשה האסור על שדלן לפי סעיף 69(א) לחוק הכנסות*, בשינויים המחויבים;

***לנוחותכם, להלן נוסח הסעיף האמור:**

69. איסורים

- (א) לא יעשה שדלן אחד מאלה:
- (1) יציע או יעניק לחבר הכנסת טובת הנאה במסגרת מאמציו לקדם את ענייניהם של לקוחותיו;
- (2) יטעה את חבר הכנסת ביחס לעובדה מהותית כלשהי בקשר לפעילות הפרלמנטרית של חבר הכנסת;
- (3) ינקוט פעולות לשכנוע חבר הכנסת באמצעים פסולים, לרבות לחץ, איום, פיתוי או הבטחה לטובת הנאה;
- (4) יביא את חבר הכנסת להתחייב כלפי השדלן או לקוחותיו כי יצביע או יפעל בדרך מסוימת;
- (5) יפעל כאמור בפסקאות (1) עד (4) כלפי אדם המנוי בסעיף 67(2);
- (6) יפגע, בפעילותו כשדלן, פגיעה ממשית בכבוד הכנסת או חבריה;
- (7) יפנה, בכתב או בכל פה, בקשר לפעילותו כשדלן, לעובד מרכז המחקר והמידע של הכנסת.

(4) מעשה המהווה פעילות בחירות כהגדרתה בסעיף 1 לחוק מימון מפלגות, התשל"ג-1973*.

***לנוחותכם, להלן נוסח ההגדרה האמורה:**

- "פעילות בחירות"** – אחת או יותר מהפעילויות המנויות להלן שבוצעה שלא בידי מפלגה או גוף הקשור לסיעה:
- (1) יצירת מאגר מידע ובו פרטים מזהים של בוחרים בבחירות לכנסת לצד מידע בדבר כוונות ההצבעה שלהם בבחירות, לשם ביצוע הפעילויות האמורות בפסקאות (2) עד (4) שלהלן, ושלא לשם מכירתו למפלגה;
- (2) הסעת בוחרים ביום הבחירות לכנסת, שלא לפי חוק ושלא בתמורה מלאה, לשם הבטחת הצבעתם בשל כוונות ההצבעה שלהם בבחירות;
- (3) פנייה ישירה בתקופת הבחירות לבוחרים בעלי עמדות פוליטיות מסוימות שמטרתה להשפיע עליהם להצביע בעד רשימת מועמדים מסוימת או להימנע מלהצביע בעד רשימת מועמדים מסוימת;
- (4) תעמולה באמצעות מודעות פרסום, שמטרתה להשפיע על בוחרים להצביע בעד רשימת מועמדים מסוימת או להימנע מלהצביע בעד רשימת מועמדים מסוימת.

(*) לדיון: האם להוסיף – קריאה להטלת חרם על מדינת ישראל;

פעילות דה-לגיטימציה נגד מדינת ישראל; שיתוף פעולה עם ארגון טרור

מוכרז או פעיל טרור מוכרז; שלילת קיומה של ישראל כמדינה יהודית.

(ה) לא הגישה עמותה הודעה כאמור בסעיף קטן (ד) – על התרומות מישויות מדיניות זרות עליהן דווח בדוח הכספי לפי סעיף קטן (ב)(1), יוטל מס בשיעור הקבוע בסעיף 126(א) לפקודת מס הכנסה [נוסח חדש]*.

***לנוחותכם, להלן סעיף 126(א) האמור:**

126. מס חברות

(א) על הכנסתו החייבת של חבר-בני-אדם יוטל מס שייקרא "מס חברות", בשיעור של 23%.

(ו) הגישה עמותה הודעה כאמור בסעיף קטן (ד) ופעלה באופן המנוגד להודעה –

(1) הוראות סעיף קטן (ה) יחולו על התרומות מישויות מדיניות זרות עליהן דווח בדוח הכספי לפי סעיף קטן (ב)(1);

(2) לצורך חישוב מס החברות על התרומות לפי פס' (1), יקראו את סעיף 126 לפקודת מס הכנסה [נוסח חדש] כאילו במקום "23%" בא "46%";

(ז) אגרת בית המשפט בעתירה המוגשת לבית המשפט הגבוה לצדק על ידי עמותה שציינה באחד הדוחות הכספיים שהגישה לפי סעיף 36 בשלוש השנים שקדמו להגשת העתירה, כי קיבלה תרומות כאמור בסעיף קטן (ד), תהיה בשיעור של שקלים חדשים."

תיקון סעיף 49 .2

"(7) העמותה פרסמה ביוזעין קריאה פומבית להטלת חרם על מדינת ישראל, ועל פי תוכנה של הקריאה והנסיבות שבהן פורסמה יש אפשרות סבירה שהקריאה תביא להטלת החרם; בפסקה זו, "חרם על מדינת ישראל" – כהגדרתו בחוק למניעת פגיעה במדינת ישראל באמצעות חרם, התשע"א–2011;

(8) הוטלו על העמותה שני עיצומים כספיים בשל הפרת חובה כאמור בסעיף 62א, בתוך שלוש שנים."

הוספת פרק ח'1 .3

אחרי סעיף 62 לחוק העיקרי יבוא:

"פרק ח'1: עיצומים כספיים

סימן א': הטלת עיצום כספי

עיצום כספי 62א. היה לרשם יסוד סביר להניח כי עמותה הפרה חובה כאמור בסעיפים 2 או 5א(א) עד (ג) לחוק חובת גילוי לגבי מי שנתמך על ידי ישות מדינית זרה, התשע"א–2011, או שפעלה באופן המנוגד להודעה שהגישה לפי סעיף 36א(ד), רשאי הוא להטיל עליה עיצום כספי בסך שקלים חדשים.

עדכון עיצום כספי 62ב. (א) עיצום כספי יהיה לפי סכומו המעודכן ביום מסירת הדרישה לתשלום, ואם הוגש ערעור ובית המשפט הדן בערעור לא הורה על תשלום, לפי סכומו המעודכן ביום ההחלטה בערעור.

(ב) הרשם רשאי לעדכן את סכום העיצום הכספי באחד בינואר של כל שנה, לפי שיעור השינוי שחל במדד מהמדד האחרון שפורסם לפני העדכון לעומת המדד האחרון שפורסם לפני תחילתו של חוק זה; כן רשאי הרשם לעגל את סכום העיצום הכספי לסכום הקרוב שהוא מכפלה של עשרה שקלים חדשים.

(ג) הרשם יפרסם, בהודעה ברשומות, את סכום העיצום הכספי המעודכן.

הודעה על כוונת חיוב 62ג. (א) היה לרשם יסוד סביר להניח כי עמותה הפרה הוראה מההוראות המפורטות בסעיף 62א, ובכוונתו להטיל עליה עיצום כספי לפי אותו סעיף, ימסור לעמותה הודעה על הכוונה להטיל עליה עיצום כספי (בפרק זה – הודעה על כוונת חיוב).

(ב) בהודעה על כוונת חיוב יציין הרשם, בין השאר, את אלה:

(1) המעשה או המחדל (בפרק זה – המעשה) המהווה את ההפרה ומועד ביצועו;

(2) סכום העיצום הכספי והתקופה לתשלומו;

(3) זכותה של העמותה לטעון את טענותיה לפני הרשם לפי הוראות סעיף 62ד;

זכות טיעון 62ד. עמותה שנמסרה לה הודעה על כוונת חיוב לפי הוראות סעיף 62ג רשאית לטעון את טענותיה, בפני הרשם, בכתב או בעל פה לפי החלטת הרשם, לעניין הכוונה להטיל עליה עיצום כספי ולעניין סכומו, בתוך 45 ימים ממועד מסירת ההודעה, ורשאי הרשם להאריך את התקופה האמורה בתקופה נוספת שלא תעלה על 45 ימים.

החלטת הרשם ודרישת תשלום 62ה. (א) הרשם יחליט, לאחר ששקל את הטענות שנטענו לפי סעיף 62ד, אם להטיל על העמותה עיצום כספי, ורשאי הוא להפחית את סכום העיצום הכספי לפי הוראות סעיף 62ו.

(ב) החליט הרשם לפי הוראות סעיף קטן (א) –

(1) להטיל על העמותה עיצום כספי – ימסור לה דרישה, בכתב, לשלם את העיצום הכספי (בפרק זה – דרישת תשלום), שבה יציין, בין השאר, את סכום העיצום הכספי המעודכן ואת התקופה לתשלומו;

(2) שלא להטיל על העמותה עיצום כספי – ימסור לה הודעה על כך, בכתב.

(ג) בדרישת התשלום או בהודעה לפי סעיף קטן (ב) יפרט הרשם את נימוקי החלטתו.

(ד) לא טענה העמותה את טענותיה לפי הוראות סעיף 62ד בתוך התקופה האמורה באותו סעיף, יראו את ההודעה על כוונת חיוב, בתום אותה תקופה, כדרישת תשלום שנמסרה לעמותה במועד האמור.

(ה) הוגש ערעור על החלטת הרשם כאמור בסעיף קטן (א), לא ישולם העיצום הכספי אלא אם כן הורה בית המשפט אחרת.

סכומים מופחתים 162. (א) הרשם אינו רשאי להטיל עיצום כספי בסכום הנמוך מהסכום הקבוע בפרק זה אלא לפי הוראות סעיף קטן (ב).

(ב) שר הפנים, בהסכמת שר המשפטים ובאישור ועדת החוקה, חוק ומשפט של הכנסת, רשאי לקבוע מקרים, נסיבות ושיקולים שבשלהם יהיה ניתן להטיל עיצום כספי בסכום הנמוך מהסכומים הקבועים בפרק זה, בשיעורים שיקבע.

המועד לתשלום העיצום הכספי 162. העמותה תשלם את העיצום הכספי בתוך 45 ימים מיום מסירת דרישת התשלום כאמור בסעיף 62ה.

ריבית שקלית ודמי פיגורים 162ח. לא שולם העיצום הכספי במועד, ייתוספו עליו, לתקופת הפיגור, ריבית שקלית ודמי פיגורים, עד לתשלומו, ויחולו הוראות חוק פסיקת ריבית והצמדה בשינויים המחויבים; בחוק זה, חוק פסיקת ריבית והצמדה – חוק פסיקת ריבית והצמדה, התשכ"א–1961.

גבייה 162ט. עיצום כספי ייגבה לאוצר המדינה, ועל גבייתו יחול חוק המרכז לגביית קנסות, אגרות והוצאות, התשנ"ה–1995.

סימן ב': התראה מינהלית

התראה מינהלית 162. (א) היה לרשם יסוד סביר להניח כי עמותה הפרה חובה כאמור בסעיף 62א, והתקיימו נסיבות שקבע שר המשפטים, רשאי הרשם, במקום להטיל עליה עיצום כספי לפי הוראות סימן א', למסור לה התראה מינהלית לפי הוראות סימן זה.

(ב) בהתראה מינהלית יציין הרשם מהו המעשה המהווה את ההפרה, נסיבות ביצועו ומועד ביצועו, יודיע לעמותה כי עליה להפסיק את ההפרה, וכן יציין את זכותה של העמותה לבקש את ביטול ההתראה לפי הוראות סעיף 62יא.

בקשה לביטול
התראה מינהלית

62יא. (א) נמסרה לעמותה התראה מינהלית כאמור בסעיף
62, רשאית היא לפנות לרשם, בכתב, בתוך 45 ימים,
בבקשה לבטל את ההתראה בשל כל אחד מטעמים
אלה:

(1) העמותה לא ביצעה את ההפרה;

(2) המעשה שביצעה העמותה, המפורט
בהתראה, אינו מהווה עבירה;

(ב) הרשם רשאי להאריך את התקופה האמורה
בסעיף קטן (א) מטעמים מיוחדים שיירשמו.

(ג) קיבל הרשם בקשה לביטול התראה מינהלית,
לפי הוראות סעיף קטן (א), רשאי הוא לבטל את
ההתראה או לדחות את הבקשה ולהותיר את ההתראה
על כנה; החלטת הרשם תינתן בכתב ותימסר לעמותה
בצירוף נימוקים.

סימן ג': הוראות שונות לעניין עיצום כספי

ערעור

62יב. (א) על החלטת הרשם לפי סעיף 62ה ניתן לערער
לבית משפט השלום, בתוך שלושים ימים מיום קבלת
הדרישה.

(ב) שולם העיצום הכספי והתקבל הערעור, יוחזר
הסכום ששולם בתוספת ריבית שקלית, ויחולו הוראות
חוק פסיקת ריבית והצמדה לעניין ריבית זו, בשינויים
המחויבים.

(ג) על החלטת בית המשפט בערעור ניתן לערער
ברשות.

פרסום

62יג. (א) הטיל הרשם עיצום כספי לפי פרק זה, יפרסם
באתר האינטרנט של רשות התאגידים את הפרטים
שלהלן, בדרך שתבטיח שקיפות לגבי הפעלת שיקול
דעתו בקבלת ההחלטה להטיל עיצום כספי:

(1) דבר הטלת העיצום הכספי;

(2) מהות ההפרה שבשלה הוטל העיצום
הכספי ונסיבות ההפרה;

(3) סכום העיצום הכספי שהוטל;

(4) אם הופחת העיצום הכספי – הנסיבות
שבשלהן הופחת סכום העיצום ושיעור
ההפחתה;

(5) פרטים על אודות העמותה המפרה,
הנוגעים לעניין;

(6) שמה של העמותה המפרה.

(ב) הוגש ערעור לפי סעיף 62יב, יפרסם הרשם
בפרסום לפי סעיף קטן (א) גם את דבר הגשת הערעור
ואת תוצאותיו, באותה הדרך שפרסם לפי סעיף קטן
(א).

(ג) על אף האמור בסעיף זה, לא יפרסם הרשם
פרטים שהם בגדר מידע שרשות ציבורית מנועה
מלמסור לפי סעיף 9(א) לחוק חופש המידע, התשנ"ח–
1998, וכן רשאי הוא שלא לפרסם פרטים לפי סעיף זה
שהם בגדר מידע שרשות ציבורית אינה חייבת למסור
לפי סעיף 9(ב) לחוק האמור.

(ד) פרסום לפי סעיף זה יהיה לתקופה של ארבע
שנים; בפרסום כאמור יישם הרשם אמצעים
טכנולוגיים נאותים ומתקדמים כדי למנוע, ככל
האפשר, את העיון בפרטים שפורסמו באתר האינטרנט
של רשות התאגידים בתום תקופת הפרסום, ובלבד שיש
אמצעים מקובלים למניעת העיון כאמור.

(ה) שר המשפטים, באישור ועדת החוקה, רשאי
לקבוע דרכים נוספות לפרסום הפרטים האמורים
בסעיף זה.

שמירת אחריות 62יד. (א) אין בהוראות סימן זה כדי לגרוע מסמכותו של
פלילית תובע להגיש כתב אישום בשל עבירה לפי חוק זה שעליה
ניתן להטיל עיצום כספי לפי פרק זה, מטעמים
שיירשמו; לענין זה, "תובע" – כמשמעותו בסעיף 12
לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], התשמ"ב–1982.

(ב) הוגש נגד המפר כתב אישום כאמור בסעיף קטן
(א), לא יחויב בתשלום העיצום הכספי לפי פרק זה, ואם
שולם – יורה הרשם על החזרת הסכום ששולם למפר,
בתוספת ריבית שקלית, ויחולו הוראות חוק פסיקת
ריבית והצמדה לעניין ריבית זו, בשינויים המחויבים.

תיקון סעיף 66 5. בסעיף 66(א) לחוק העיקרי, אחרי פסקה (3) יבוא:

"(4) הפחתת סכום עיצום כספי, לפי סעיף 162."

6. תחילתו של פרק ח'1 שנה מיום פרסומו של חוק זה, ובלבד שעד לאותו מועד הותקנו תקנות לפי סעיף 66(א)(4); לא הותקנו תקנות כאמור עד לאותו מועד, ידחה שר הפנים, בצו באישור ועדת החוקה, חוק ומשפט של הכנסת, את מועד תחילתו של פרק ח'1 לתקופות נוספות שלא יעלו על שישה חודשים בכל פעם.

*** מוצע לדון בהחלת ההוראות המפורטות לעיל גם על חברות לתועלת הציבור.**